

Türkiye İşçi Partisi
Genel Merkezi
Sayı:

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
MİLLETVEKİLLERİ ADAYLARI SEÇİMİ

----- Y Ö N E T M E L İ Ğ İ -----

-Tüzüğün 18/ç ve 51/üçüncü bendi gereğince, Merkez Yürütme Kurulunun 9.4.1965 gün ve 81 sayılı oturumunda 62/2 sayılı kararla kabul edilmiştir.-
5.5.1965 günlü oturumunda da oy birliği ile kesin şekil verilmiştir.-

BİRİNCİ KESİM

Aday seçiminde gözetilen amaç

Amaç:

Madde 1- Türkiye İşçi Partisi milletvekilleri adayları, kanunlar, Parti tüzüğü ve bu yönetmelik hükümleri uyarınca demokratik usuller dairesinde tesbit olunur.
Aday tesbiti sırasında yapılan işlemler ve yoklama kurullarının çalışmaları, Partinin karakterini korumak ve amacını gerçekleştirmeğe yönelir.

Yoklama kurullarında veya tüzük ve bu yönetmelik gereğince Genel Merkezde tesbit edilen milletvekili adayları, seçim propagandası sırasında ve seçildikten sonra Millet Meclisinde, Türkiye İşçi Partisinin amaç ve programını gerçekleştirme savaşını en büyük başarı ile yürütecek olanlar arasından seçilir. Aday yoklama kurulları, Partimizin karakterini korumak üzere, tüzüğümüzün 53. madde hükmünü de ayrıca dikkatle gözönünde tutar ve kurul üyeleri, her aday için oylarını kullanırken, sözü edilen maddenin mâna ve ruhuna bağlı kalır.

İKİNCİ KESİM

Aday adaylarında aranacak nitelikler

Aday adaylarının kanuni nitelikleri

- Madde 2- Aday adaylarında aranan kanuni nitelikler, kanunlarımızın milletvekili seçilebilme için aradıkları niteliklerdir. Bunlar da:
- A- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve seçimden önce 30 yaşını doldurmuş olmak,
  - B- Türkçe okuma-yazma bilmek,
  - C- Kısıtlı olmamak,
  - D- İzinsiz olarak yabancı Devlet resmi hizmetinde olmamak,
  - E- Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak,
  - F- Ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giymiş olmamak,
  - G- Taksirli suçlar hariç olmak üzere beş yıldan fazla hapis cezasıyla mahkûm olmamak,
  - H- Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanmış iflâs gibi yüz kızartıcı suçlardan biriyle kesin olarak hüküm giymiş olmamak,
  - İ- Muvazzaf askerlik hizmetini yapmış olmak veya yükümlü olmak veya askerlikten muaf bulunmak,
(Yalnız F,G,H fıkralarından birinde yazılı suçlardan mahkûm olduğu halde, Anayasamızın halk oyu tarafından kabulünden önce cezası affedilmiş olanlar, Anayasamızın geçici 11. maddesi gereğince seçilme yeteneğine sahiptirler.)
  - J- Devlet, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyelerle, bunlara bağlı daire ve müesseseler, İktisadi Devlet teşekkülleri ve bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile kamu tüzel kişiliklerinde, memur ve hizmetli olarak çalışıyorsa, çalıştığı seçim çevresinin dışından adaylığını koymuş olmak veya seçimin başlangıç tarihinden en az iki ay

ay önce memuriyet görevinden istifa etmiş olmak.

Aday adaylığının diğer şartları

Madde 3- Aday adaylarından 2. maddede sayılan kanuni nitelikler dışında

Partice aranan diğer şartlar şunlardır:

- A- Parti üyesi olmak veya halen hiçbir partiye kayıtlı olmayan 'bağımsız' ise, aday adaylığı Parti Merkez Yürütme Kurulunca kabul edilmiş olmak,
- B- Parti üyesi ise 'aidat' borcu olmamak,
- C- Seçimin başlangıç tarihi olan 3 Ağustostan en az 30 gün önce yani 3 Temmuz günü akşamına kadar Genel Merkezin elinde bulunacak şekilde, bu yönetmeliğe ekli örneği bulunan 'Adaylık İstek Kâğıdı'nı doğru olarak iki nüsha halinde doldurarak,
- a- 100 T.L. ile birlikte, veya
- b- Mali durumunun elverişsizliği dolayısıyla 100 T.L. sınırı ödemesi hakkında Merkez Yürütme Kurulu tarafından karar alınması dileğini havi olarak göndermiş olmak,
- D- Aday seçildiği takdirde, mali gücü ile orantılı olmak üzere, 'C' fıkrasında belirtilen 100 T.L. sından ayrı olarak seçim masraflarına katılmayı ve milletvekili seçildiği takdirde, 500-1000 T.L. arasında olmak üzere, aylığına Merkez Yürütme Kurulunca tayin edilecek belirli bir kısmını, Parti masraflarına katılma payı olarak, her ay Genel Merkeze bağışlamayı şimdiden kabul etmiş olmak.

ÜÇÜNCÜ KESİM

Adaylık için müracaat

İstek kâğıdını doldurma ve müracaat

Madde 4- Adaylık için müracaat, doğrudan doğruya Genel Merkeze yapılır. Aday adayları, bu yönetmeliğe ekli örneği bulunan 'Adaylık İstek Kâğıdı'ndan iki nüshayı el yazısı ile doğru olarak doldurur; istek kâğıdında belirtilen ekli belgelerle birlikte, Parti Genel Sekreterliğine iadeli taahhütlü posta ile gönderir veya 'alında' karşılığında bizzat Genel Sekreterliğe verir.

Doldurduğu istek kâğıdında aday adayı:

- A- Teşkilatımız bulunan hangi ilde yoklamaya katılmak istediğini,
- B- Yoklamaya katılmayacaksa, hangi ilden Genel Merkezin o/c 10 kontenjanına dahil olarak merkez adayı gösterilmek istediğini veya teşkilatımız olmayan hangi ilden aday gösterilmek istediğini,
- C- Yukardaki şekillerden herhangi birini tercih hakkını Genel Merkeze bıraktığını açıkça bildirir.

DÖRDÜNCÜ KESİM

Yoklama öncesi işleri

Genel Merkezde yapılacak işler

Tutulacak defter ve dosyalar

Madde 5- Genel Merkezde, adaylık için müracaat edenlere mahsus olmak üzere ve iller için ayrı ayrı bölümler ayrılmak suretile bir defter tutulur; bu deftere müracaat edenlerin kimlikleri ve müracaatlarının Genel Merkeze geliş tarihi sırayla yazılır; istek kâğıtları ayrı bir dosyada saklanır.

Nitelik ve şartların incelenmesi

Madde 6- Müracaat edenlerin bu yönetmeliğin 2. ve 3. maddesinde yazılı şartları haiz olup olmadıkları ve istek kâğıtlarını doğru olarak doldurup doldurmadıkları Genel Merkezce incelenir, gerekirse illerden veya kendisinden ayrıca soruşturulur.

Merkez Yürütme Kurulunun kararı

Madde 7- 3. madde 'A' fıkrası gereğince 'bağımsız' adaylardan yoklamaya girmesi uygun görülenler; 3. madde 'C'-b fıkrası gereğince, 100 T.L.sını ödemeğe mali durumu elvermeyenler ve 4. madde 'B' ve 'C' fıkraları gereğince tercih hakkını Genel Merkeze bırakmış olanlar hakkında Merkez Yürütme Kurulunca karar alınır.

Yoklamaya girecek aday adaylarının listelerinin hazırlanması

Madde 8- Yukardaki işlemlerden sonra, yoklamaya girecek aday adaylarının listesi, 'yoklama yapılacak her il için ayrı ayrı olmak üzere Genel Sekreterlikçe tanzim olunur. Bu listelerde 'işçi' ve 'işçi olmayanlar' ayrı sütunlarda gösterilir ve soyadı sırasına göre sıralanmış aday adaylarının ad ve soyadlarının yanında meslekleri ve görevleri de belirtilir.

Yukarda belirtilen şekilde hazırlanan listelerin ve seçilecek aday sayısı ile Genel Merkez müşahidinin adının, yoklama gününden önce muhakkak İl Yönetim Kurulu Başkanlıklarına iletilmiş olması sağlanır.

Genel Merkez müşahidinin seçimi

Madde 9- Yoklama yapılacak her il için ayrı ayrı olmak üzere, birer Parti üyesi, görevi bu yönetmeliğin 27. maddesinde yazılı olan Genel Merkez müşahidi olarak Merkez Yürütme Kurulunca görevlendirilir ve yoklama günü il merkezinde hazır bulunması sağlanır.

İllerde yapılacak işler:

Aday adaylarının durumunu tahkik

Madde 10- İl Yönetim Kurulları, aday adaylarından istenen belgelerin temininde yardımcı olur, istenirse asılları ile karşılaştırmak suretile belgelerin asıllarına uygun olduğunu tasdik eder; Genel Merkezce aday adayları hakkında sorulan soruları tahkik eder, lüzumlu her türlü bilgiyi Genel Merkeze iletir.

Listelerin asılması

Madde 11- Genel Merkezden gönderilecek aday adayları listesini İl Merkezinin bütün üyelerce görünecek bir yerine asar, ayrıca teksir ederek ilçelerine gönderir ve ailçe merkezlerinde de aynı şekilde asılmasını sağlar.

Yoklama kurulu üyelerini göreve çağırma

Madde 12- İl Yönetim Kurulları, Yoklama kurullarını teşkil edecek partililere yoklama gününden en az iki hafta önce, yoklama kurulu üyesi olduğunu, yoklama gün ve saatini ve yerini yazılı olmak taahhütlü posta ile bildirir veya imza karşılığında bizzat verir.

Yoklama kurulunu teşkil eden üyelerin listesinin bir nüshasını ayrıca İl merkezinde göze görünür bir yere asar, bir nüshasını Genel Merkeze gönderir, bir nüshasını Genel Merkez müşahidine, bir nüshasını da Yoklama Kurulu Başkanına verir.

BESİNCİ KESİM

Yoklama Kurulları

Yoklama kurullarının teşekkül edeceği iller

Madde 13- Milletvekili aday yoklama kurulları, Türkiye İşçi Partisinin teşkilatı bulunan ve:

- A- İlk kongresini yapmış bulunan illerinde,
- B- Henüz ilk kongresini yapmamış olmakla beraber il merkezi kurulmuş ve ilçelerin en az yarısından bir fazlasında ilçe merkezi kurulmuş (merkez ilçe de bu hesaba dahildir) olan illerinde teşekkül eder.

Yoklama kurullarının teşekkül edemediği yerlerdeki durum

Madde 14-Teşkilatımız olup ta adaylık için müracaat süresinin sonuna kadar yukardaki nitelikleri kazanamadığı veya Partimizin henüz teşkilatı bulunmayan, seçim çevrelerindeki milletvekilleri adaylarını doğrudan doğruya Merkez Yürütme Kurulu tayin eder.

Yoklama kurullarının teşekkül tarzı

Madde 15-Milletvekili aday yoklama kurulları, aşağıda görevleri yazılı

Parti Üyelerinden kurulur:

- A- İl yönetim Kurulu üyeleri,
  - B- İl Kongresi yapılmışsa, seçilen Büyük Kongre delegeleri,
  - C- İl Kongresi yapılmışsa, seçilen İl Haysiyet Divanı üyeleri,
  - D- O ile bağlı ilçelerden ilk kongresini henüz yapmamış olanların ilçe yönetim kurulu başkan ve sekreterleri,
  - E- O ile bağlı ilçelerden kongresini yapmış olanların seçilen il delegeleri. (denetçiler hariç) ve ilçe yönetim kurullarının bütün üyeleri
  - F- Partiye kaydı o ilde bulunan Genel Yönetim Kurulu üyeleri,
  - G- Partiye kaydı o ilde bulunan Merkez Haysiyet Divanı üyeleri.
- Yoklama kurulunun bir üyesi yukarda sayılan görevlerden birden fazlası ile de görevli olsa tek oya sahiptir. Diğer görevlerinden dolayı kendisini vekil ile temsil ettiremez.

Yoklama kurulunun toplanması

Madde 16-Yoklama kurulları, seçim kanunları hükmü uyarınca bildirilen ve bütün yoklama kurulları için aynı olan belli günde, il yönetim kurullarının davet mektubunda belirttiği yer ve saatte, bu yönetmeliğin 15. maddesi gereğince davet edilenlerden gelenlerin katılması ile, nisap aranmaksızın toplanır. Yoklama günü Genel Sekreterlikhe illere ayrıca bildirilir.

Kurul toplantı salonunda bulunacak lüzumlu eşya

Madde 17-Aşağıda sayılan eşya yoklamadan önce il yönetim kurullarınca temin edilerek kurul başkanına teslim edilir.

- a- Yeteri kadar bir örnek mühürlü oy pusulası,
- b- Yoklamayı kazananların sırayla yazılacağı boş kara tahta,
- c- Genel Merkezden gönderilen aday adayları listesinin, yoklama kurulu üyelerine yetecek sayıda teksir edilmiş aynı şekilde örnekleri veya aynı şekilde yazılmış ikinci bir kara tahta,
- d- Oyların atılacağı sandık veya çanta veya benzeri eşya,
- e- Tutanakların yazılacağı yeteri kadar boş kâğıt.

Yoklama kurulu toplantı başkan ve yardımcıları

Madde 17-Aday yoklama kurullarına, kendileri o seçim çevresinde yoklamaya girmiyorsa İl Yönetim Kurulu Başkanları başkanlık eder. Başkan yoklamaya giriyorsa, Genel Merkez müşahidi toplantı başkanlığını üzerine alır.

Toplantı açıldıktan sonra başkanın yanına, kurul üyelerinden iki yardımcı el kaldırmak sureti ile seçilir.

Toplantının devamı

Madde 18-Başkanlık Divanının teşekkülünden sonra, kurul üyelerinin adları Başkan tarafından okunur, gelmeyenler işaretlenir, hazır bulunanların sayısı tesbit edilir. Hiçbir mazeret ve sebeple tehir ve başka bir saate bırakılmaksızın toplantı bütün adayların seçimi bitinceye kadar devam eder.

Kurulda hazır bulunanlar

Madde 19-Aday yoklama kurulunun toplantısında, kurul üyeleri ve Genel Merkez müşahidinin dışında kimde bulunamaz.

ALTINCI KESİM

Oylama

Oylama usulünün açıklanması

Madde 20-Oylamaya geçilmeden önce, toplantı başkanı, bu yönetmeliğin amaç maddesini ve varsa Genel Merkezin bu husustaki bildirisini okur ve oylama tekniği ile her sıra için ayrı oylamanın nasıl yapılacağını üyelere bir kere daha açıklar, tereddüde düşülen noktalar varsa cevaplandırır.

Oy pusulalarının geçerliliği

Madde 21-Bu yönetmeliğin 16/a maddesine göre daha önce il yönetim kurulu tarafından hazırlanmış mühürlü kâğıt üzerine yazılmış olmayan, öy verenin kimliğini belli edecek şekilde özel işaret taşıyan, üzerinde yazılı adın, hangi aday adayına ait olduğunu anlamaya elvermiyecek şekilde okunaksız olan, üzerinde yazılı isim Genel Merkezden gönderilen aday adayı listesinde bulunmayan veya daha önceki sıralarda seçilmiş bulunan oy pusulaları geçerli sayılmaz. Üzerinde birden fazla isim yazılı bulunursa, en üstteki sayılır.

Oyların sayım ve döküm heyeti

Madde 22-Toplantı başkan ve yardımcıları oy pusulalarının toplanması, sayım ve döküm heyeti olarak ta görevlidir. Gerekirse toplantı başkanı heyete yeni yardımcılar labilir.

Oylama usulü, adayların seçimi ve sıralarının tayini

Madde 23-Toplantı başkanı önce listenin birinci sırası için oylama yapılacağını ilân eder ve oy pusulalarını dağıtır.

Kurul üyeleri, aday adayları listesinden, listenin birinci sırasına lâyık gördüğü ismi oy pusulasına yazarlar. Oylar toplanır, sayımı ve dökümü yapılır. En çok oy alan listenin ilk sırası olarak ilân edilir ve kara tahtadaki ilk sıraya yazılır. Toplanan oy pusulalarının sayısı, varsa geçerli olmayan oy pusulalarının sayısı, her aday adayının aldığı oy sayısı tutanağa geçirilir.

Bundan sonra, toplantı başkanı listenin ikinci sırası için oylama yapılacağını ilân eder ve yeniden oy pusulalarını dağıtır.

Kurul üyeleri, aday adayları listesinden, birinci sıraya kazanan adayın dışında, geriye kalan bütün adaylardan- bu yönetmeliğin amaç maddesi uyarınca listenin ikinci sırasına lâyık gördüğü ismi oy pusulasına yazarlar. Birinci sıra için yapılan işlemler tekrarlanır.

Bu işlemler, listenin sonuncu sırasındaki adayın ismi belli oluncaya kadar aynen devam eder.

Listenin herhangi bir sırası için yoklama yapılırken oyların eşitliği halinde toplantı başkanı tarafından durum ilân ve ad çekmeye başvurulur. Ad çekmeyi kazanan, o sıra için de adaylığı kazanmış olur.

YEDİNCİ KESİM

Yoklama sonu işleri

Tutanığın tanzimi

Madde 24-Toplantı başkan ve yardımcıları 23. maddede yazılı tutanağı yoklama sırasında muntazaman işler ve yoklama sonunda birlikte imza ederler, Genel Merkez müşahidi de ayrıca imza eder.

Bu genel tutanaktan ayrı olarak, yoklama sonunda, yoklamada kazananların isimlerini ve sırasını gösteren bir tutanak özeti de tanzim edilir ve toplantı başkan ve yardımcılarile Genel Merkez müşahidi tarafından imza edilir.

Tutanak özeti genel merkeze gönderilmesi

Madde 25-Tanzim edilen tutanak özeti, telgrafla Genel Merkeze bildirilir. Ayrıca İl Yönetim Kurulu Başkanlığı elile imzalı ve mühürlü olarak en seri vasıta ile elden veya ekspres taahhütlü posta ile genel Merkeze gönderilir.

Daha sonra genel tutanak-tan bir nüsha da Genel Merkeze gönderilir.

Oy pusulaları ve tutanakların saklanması

Madde 26-Toplantı başkanınca İl Yönetim Kurulu Başkanlığına teslim edilen genel tutanak ile tutanak özeti bir sureti ve yoklamada kullanılan oy pusulaları, bir torba içinde mühürlenmiş olarak Genel seçimlerin sonuna kadar, il yönetim kurullarınca saklanır.

SEKİZİNCİ KESİM

Çeşitli hükümler

Genel Merkez müşahidinin görevi

Madde 27-Genel Merkez müşahidi, kendisi bizzat toplantı başkanı olmadığı hallerde, yoklama sırasında tüzüğe ve bu yönetmeliğe aykırı bir hal gördüğü takdirde toplantı başkanını ve kurulu ikaz ve üzerinde durduğu işlem hakkında gereğinde kuruldan karar alınmasını teklif edebilir.

Genel Merkez müşahidi ayrıca hazırlanan tutanakları imza eder ve yoklama bittikten sonra, yönetmeliğin tatbiki sırasında gözüne çarpan hususlar olursa, bundan sonraki tatbikleri ile ilgili tekliflerini bir raporla Genel Merkeze bildirir.

Yoklamanın ve adaylığın iptali

Madde 28-Aday yoklama kurullarında, seçim kanunlarına göre seçilme niteliğine sahip olmayan kimselerin seçildiğinin sonradan anlaşılması veya Parti tüzüğü ve bu yönetmeliğin esas ve şekil hükümlerine riayet edilmemiş olması hallerinde, Merkez Yürütme Kurulu, yoklamayı kısmen veya tamamen iptal eder. Tamamen iptal halinde o ilin milletvekili adayları Merkez Yürütme Kurulunca gösterilir. Kısmen iptal halinde iptal olunan adayın yerine, aynı sıra yoklamasında kendisinden sonra en fazla oy almış olan aday adayı Merkez Yürütme Kurulunca aday listesine alınır.

Aday yoklama kurulunda usulüne göre aday seçildikten sonra Partiden veya adaylıktan istifa edenlerin veya vefat edenlerin yeri Merkez Yürütme Kurulunca gösterilecek aday ile doldurulur.

Merkez Yürütme Kurulu ayrıca, yoklama yapılan illerden gösterilen milletvekilleri adayları toplamının o/o 10'unu, tüzüğün 51. madde ikinci bendi gereğince bizzat seçer, bunların İl Yoklama kurullarından gönderilen aday listelerindeki sıralarını tesbit eder.

Yürürlük

Madde 29-Bu yönetmelik Merkez Yürütme Kurulunca kabulü tarihinde yürürlüğe girer. Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesile birlikte, hâlen yürürlükte bulunan 'Aday Yoklama Yönetmeliği' de yürürlükten kalkmış olur.
